

KBO Berkel-Enschot - Belangenvereniging van Senioren

Al sinds 1954

Actief

KBO NIEUWS

secretariaat: 013-533 53 88 - www.kbo-berkelenschot.nl - e-mail: info@kboberkelenschot.nl

In dit KBO Nieuws:

Van de voorzitter	1
Vaste wekelijkse activiteiten	2
Repair Café	2
Ons Koffie-uurtje	2
Digitale hulp	2
Samen uit Dineren	3
Natuurwandeling	3
Theatershow MarieChristien	3
KBO-De Schalm riktoernooi	4
Verslag Zomerschool	4
Verslag busreis	10
Verslag Toer Mee voor Toon	10
Workshop Stevig op de pedalen	11
Stadsgasten	11
Deelnemers gezocht TU onderzoek	12
Eenzaamheid	12

VAN DE VOORZITTER

We houden allemaal van aangename verrassingen. Daarbij denk ik aan de pakjesavonden tijdens Sinterklaas. Na de oorlog, de tijd waarin ik opgroeide, waren deze verrassingen soms teleurstellend. Ik werd niet opgewonden van een paar nieuwe sokken of andere praktische en nuttige geschenken. Een houten treintje dat je zelf voort moest duwen was al een hoogtepunt.

Nu bestel ik bij websites weleens nuttige dingen die ik denk nodig te hebben. Een "guilty pleasure", een pleziertje waar je je eigenlijk voor schaamt. U kent waarschijnlijk de riedel van berichten die volgt na de bestelling. "Uw pakje is ingeklaard, uw pakje is aan de bezorgdienst overgedragen, uw pakje wordt tussen 12.20 uur en 13.20 uur bezorgd". Als het bezorgd is, volgt de mededeling dat het om 12.45 uur bezorgd is. Ondanks dat ik weet wat er in het pakje zit, betrap

ik me erop dat ik toch een vaag Sinterklaasgevoel krijg en uitkijk naar het pakje. Tegelijkertijd voel ik me schuldig, omdat ik met de bestellingen het milieu belast door de fossiele brandstoffen die de inhoud van het pakje en het verplaatsen daarvan kost.

Laatst had ik bij een niet nader te noemen webshop iets besteld en betaald. De bevestiging van de bestelling bleef uit. Aan de chatbot van de website vroeg ik waar de bevestiging bleef. Meestal, zo is mijn ervaring, schiet je daar niet veel mee op. De chatbot, die soms ook een naam heeft, kende mijn bestelling niet. Met mijn vragen en de antwoorden kwam ik in een digitale cirkel terecht waar ik niet meer uitkwam. Na lang volhouden vroeg de chatbot of ik een medewerker wilde spreken. Van spreken is geen sprake, want alles gaat via het geschreven woord. Ook de "medewerker", die zelfs een naam had, kon mij niet helpen. Ik werd overgedragen aan het "klanten supportteam". De uitgebreide antwoorden van dit "team" waren duidelijk door AI, kunstmatige intelligentie dus, samengesteld. Dit ondanks dat het bericht ondertekend was door een zekere "Omar", uiteraard een gefingeerde naam. Nu zijn er ergere dingen in de wereld maar een gevoel van een obsessieve machteloosheid kon ik nauwelijks onderdrukken. Ik kwam er niet uit en nam tenslotte mijn verlies. Weken daarna lag, zonder enige aankondiging, plotseling het pakje voor de deur. Eind goed al goed.

Nu wil ik mezelf geen digibeet noemen, maar soms loop ik digitaal tegen problemen aan waar u als generatiegenoot waarschijnlijk ook tegenaan loopt. Dit in tegenstelling tot onze kinderen en kleinkinderen die met de ontwikkelingen in dit digitale tijdperk zijn opgegroeid. Sommigen van ons hebben "knopjesangst", bang om iets verkeerd te doen. Inmiddels zullen de meesten van ons wel gewend zijn aan het betalen van de boodschappen met een pasje. Maar toch schijnen veel senioren moeite te hebben met internetbankieren. Van het gebrek aan kennis wordt door criminelen dankbaar gebruik gemaakt om je geld afhandig te maken. Ondanks het feit dat het verderfelijk is, is de psychologische geraffineerdheid waarmee dat gebeurt van ongekende klasse. Ondanks waarschuwingen van consumentenrubrieken en voorbeelden uit het programma "Opsporing verzocht" op de televisie, tuinen mensen, over het algemeen ouderen, er jaarlijks weer in.

Laatst nam mijn partner de telefoon op. Ik hoorde aan haar antwoorden dat het over bankzaken ging. "Hang op" riep ik. Door een gebaar van haar, wist ik dat ze begreep wat voor telefoontje het was. Later vertelde ze dat ze toch wel nieuwsgierig was. Een algemeen beschaafd Nederlands sprekende heer vertelde haar dat hij van de bank was en dat er verdachte transacties op haar rekening gesignaleerd waren. Om dat te voorkomen moest een aanzienlijk bedrag naar een andere rekening van de bank worden geboekt. Een inmiddels klassieke manier van oplichting. Met een grappend "U mag wel doorpraten, maar dan hang ik alvast op" verbrak ze de verbinding. U weet, de bank belt nooit met de vraag om bedragen over te maken omdat er iets vreemds met uw rekening is.

In dit kader wijs ik u nog op het informatieplein in de bibliotheek/kerkzaal van Koningsoord, waar u elke donderdag tussen 10.00 uur en 12.00 uur terecht kunt met uw digitale vragen en problemen.

Daarnaast kunt u bij vragen onze computerhulpverleners raadplegen.

Leo de Graaf

VASTE WEKELIJKSE ACTIVITEITEN

KBO Berkel-Enschot organiseert vele activiteiten. U treft hierover steeds informatie aan in dit KBO Nieuws en op de website. Daarnaast is er een aantal activiteiten die op vaste tijden en dagen georganiseerd worden zonder aparte vermelding. Voor deze activiteiten hoeft u zich niet vooraf aan te melden. Deze activiteiten zijn:

- Maandag:** 10.00u. Boswandeling vanaf Mie Pieters*
- 13.15u. Soos in De Schalm (bridge, rikken, biljarten)
- Dinsdag:** 13.30u. Fietsen Tempo 15 vanaf Eikenbosch 2
- Woensdag:** 09.30u. Renfietsen Tempo 25 vanaf St. Caecilia kerk
- Donderdag:** 13.30u. Jeu de boules bij Gilde St. Hubertus aan De Kraan. Poort is open vanaf 13.00u
- 13.30u. Fietsen Tempo 18 vanaf Hemels (maart t/m oktober)
- Vrijdag:** 10.00u. Wandelen met oefeningen vanaf parkeerplaatsen Schaapsven

Zaterdag: 10.30u. Boswandeling vanaf parkeerplaats bij Heinde

*starten ook mogelijk om 10.30u. vanaf parkeerplaats bij Heinde (voorheen proeflokaal Bregje), Moergestelseweg 123, 5062 SP Oisterwijk.

REPAIR CAFÉ

Het Repair Café is toegankelijk voor alle inwoners van Berkel-Enschot. U kunt hier uw kapotte huishoudelijke apparaten - zoals koffiezetmachines, stofzuigers, enz. - laten repareren, **één apparaat per keer**. De reparaties, met uitzondering van de aanschaf van vervangende onderdelen, zijn gratis. Ter dekking van de kosten is een kleine donatie wenselijk, maar niet verplicht.

Het Repair Café is open op elke eerste dinsdagmiddag van de maand, dus de eerstkomende zitting is op **dinsdag 7 oktober** van 13.30 tot 16.00 uur in de kantine van korfbalvereniging OJC '98, Rauwbrakenweg 38. De kantine, die naast tennisvereniging Rauwbraken ligt, is met de auto bereikbaar via de Koningsoordlaan. Met de fiets of te voet via Rauwbrakenweg of De Kraan.

Contactpersoon: Ad Dekker 06-53 77 05 99 of a.c.dekker1946@gmail.com

ONS KOFFIE-UURTJE

Elke eerste en derde woensdag van de maand (**nu op 8 en 22 oktober**) bent u tussen 10 uur en 12 uur van harte welkom in De Schalm. Het eerste kopje koffie of thee wordt u aangeboden door KBO/SWO. U hoeft geen lid van de KBO te zijn en hoeft zich niet aan te melden. Ons Koffie-uurtje is voor alle senioren van Berkel-Enschot. U kunt gewoon binnenlopen en een plaatsje zoeken. Heeft u vervoer nodig dan kunt u een beroep doen op Els van der Meyden 013-533 26 04 of Harriët de Bresser 06-12 71 02 57 (kosten vervoer € 2,- per ochtend).

Werkgroep SocMa

DIGITALE HULP

Zolang uw laptop, tablet, mobiele telefoon, digid, bank enzovoort werkt zoals verwacht, is er niets aan de hand. Zodra door een verandering in het systeem (en dat kan van alles zijn) het niet meer werkt, dan

wordt het lastiger. Loopt u tegen zo'n probleem aan, dan kunt u een afspraak maken via 06-16 04 52 62 (Pia Clarijs). Dan gaan we samen kijken of we het probleem kunnen oplossen.

SAMEN UIT DINEREN

Het Samen uit Dineren wordt maandelijks georganiseerd door KBO en SWO bij een van de plaatselijke horecagelegenheden en is bestemd voor alle senioren van Berkel-Enschot. U kunt zich hiervoor, meteen na het voorafgaande diner tot twee dagen van tevoren aanmelden via de website kbo-berkelenschot.nl. Op de website vindt u ook het menu. Wilt u zich liever telefonisch aanmelden dan kan dat bij Ine van de Wiel 06-10 73 75 62 of bij Ria van de Kam 013-533 26 21. Bij aanmelding graag doorgeven of u vlees of vis wenst en of u een dieet hebt. U bent vanaf 17.30 uur welkom en we starten met het diner om 18.00 uur. Het driegangenmenu kost € 23,50 p.p., exclusief de drankjes. Komt u voor de eerste keer, dan wijzen we u bij binnenkomst graag de weg. Er worden geen plaatsen gereserveerd. U schuift gewoon gezellig aan bij een tafel waar een plaatsje vrij is. De eerstvolgende keer is op **woensdag 29 oktober** bij **Eeterij De Bron**. Mocht u zich hebben aangemeld en toch, jammer genoeg, verhinderd zijn, dan vragen wij u dringend om uiterlijk twee dagen van tevoren af te melden.

Werkgroep SocMa

NATUURWANDELING

Er is maandelijks een gezellige en afwisselende wandeling in onze mooie natuur. De wandelingen vinden plaats op donderdag in de middag. We starten om 13.30 uur vanaf Eikenbosch 2, het oude winkelcentrum. We carpoolen en betalen € 2,50 aan de chauffeur. Na afloop drinken we koffie, op eigen rekening. We zijn rond 17.00 uur weer terug in Berkel-Enschot. Aanmelden is niet nodig. De volgende wandeling staan gepland op:

Donderdag 30 oktober Tilburg, Stadsbos 013

Voor meer informatie betreffende de wandelingen kunt u contact opnemen met Jeff Denissen (06-24 69 17 40) of met Jan van de Wiel (06-10 47 66 54).

THEATERSHOW MARIECHRISTIEN

Op **Vrijdag 10 oktober** vindt in het Muziekhuis naast Boerderij Denissen een sfeervol optreden plaats van MarieChristien. Wij zijn verheugd dit optreden te hebben kunnen vastleggen, want MarieChristien heeft een drukke en succesvolle agenda.

Naast het winnen van diverse grote festivalprijzen, waaronder de TROS publieksprijs op het Gouden Sleutel festival, heeft zij medewerking verleend aan vele verzamelalbums. Tweemaal won zij de Brabantse Dialectenpenning voor het mooiste eigen geschreven lied en zij werd genomineerd voor de Vergulde Klomp voor haar inzet in het Brabants Dialect.

Op 10 oktober presenteert zij haar theatershow OVER-WINTEREN. Een prachtige show vol liedjes en anekdotes. Vanaf het eerste vallende herfstblad tot aan het ontwaken van de allereerste krokus, het komt allemaal voorbij.

Datum: Vrijdag 10 oktober

Tijd: 14.30 uur zaal open 14.00 uur

Locatie: 't Muziekhuis naast Boerderij Denissen

Zaal capaciteit: maximaal 80 deelnemers (let op: VOL=VOL)

Kaarten a € 9,50 incl. koffie/thee met iets lekkers en pauzedrankje met borrelhapje zijn te bestellen vanaf maandag 29 september bij Ria van den Berg 013-533 31 07 o.v.v. uw KBO ledenpasnummer.

De bijdrage wordt automatisch door de KBO afgeschreven.

Werkgroep KBO Ontspanning

KBO-DE SCHALM RIKTOERNOOI

Kaartliefhebbers zijn van harte welkom bij het KBO-De Schalm Riktoernooi 2025-26. Het jaarlijkse riktoernooi wordt georganiseerd in samenwerking met Sociaal Cultureel Centrum De Schalm voor inwoners van Berkel-Enschot vanaf 50 jaar.

Er wordt gespeeld in de foyer van Koningsoord op 6 donderdagmiddagen van 13.30 tot ongeveer 17.00 uur. U wordt per bijeenkomst ingedeeld op een willekeurige tafel. U kunt dus gerust alleen komen. Bij dit toernooi wordt gespeeld om enkele dag- en eindprijzen. Na afloop van de finale is er een beker voor de speler met de hoogste score over 4 van de 6 bijeenkomsten. Daarnaast is er een wisselbeker. Het inschrijfgeld bedraagt € 3,50 per bijeenkomst, inclusief een kopje koffie of thee.

De data van het riktoernooi 2025 – 2026 zijn:

2025	2026
23 oktober	22 januari
20 november	19 februari
18 december	19 maart (finale)

Deze data worden ook tijdig gepubliceerd in De Schakel, in de Activiteitenagenda van De Schakel en op de website van KBO Berkel-Enschot. Nettie Verschure zal het toernooi begeleiden met ondersteuning van Jan Hermes. De rikcommissie wenst u alvast gezellige speelmiddagen.

Nettie Verschure, tel: 06-18 63 72 33 e-mail: acm.verschure@gmail.com, Jan Hermes, tel: 06-53 85 43 81 e-mail: jan@janhermes.nl

VERSLAG ZOMERSCHOOL

Ook dit jaar waren er weer bijna 700 aanmeldingen voor de activiteiten van de Zomerschool. Wederom een aantal waar we als werkgroep heel erg trots op zijn. We hopen dan ook dat de deelnemers net zo veel plezier beleefd hebben aan de activiteiten als de leden van de werkgroep.

De eerst zomerschooldag begon met een bezoek aan de **Tilburg University**. De rondleiding door de universiteitsgebouwen was een reis door de tijd; In 1962 gestart als economische hogeschool, uitgebreid en van naam veranderd tot Katholieke Universiteit Brabant (KUB) en nu Tilburg University. Internationaal dus!

De lezing "Zero Hunger Lab" was interactief, verhelderend en ogen openend!

Hoe je met wiskunde een bijdrage kunt leveren aan het oplossen en voorkomen van het wereldwijde hongerprobleem, en hoe samenwerking met organisaties o.a. WFP leidt tot betere resultaten. Ook dicht bij huis worden resultaten geboekt bijv. door samenwerking met de voedselbanken.

41 Belangstellenden hebben dit aangehoord en veel vragen gesteld. Dit alles werd op een ongedwongen, humoristische wijze gepresenteerd en ontvangen.

Klankontspanning werd gegeven door Lian. Na een kleine uitleg nam iedereen plaats op matje of stoel en kon de klankgeluiden tot zich laten komen. Het was een weelde van rust om het dagelijks leven even achter je te laten en te genieten van de vele mooie geluiden van klankschaal, oceaandrum, gong, koshi (windgong) en bel. Na de sessie was het even bijkomen onder het genot van een kopje thee. Lian gaf naderhand nog uitleg over hoe verschillende attributen werkten en over welke zijzelf gemaakt had. Iedereen was heel enthousiast en ging als herboren naar huis.

Natuurlijk mag een bezoek aan een tuin niet ontbreken in het programma van de Zomerschool. De tuin "**Hakketakkebos**" is een verademing in de hedendaagse hectiek.

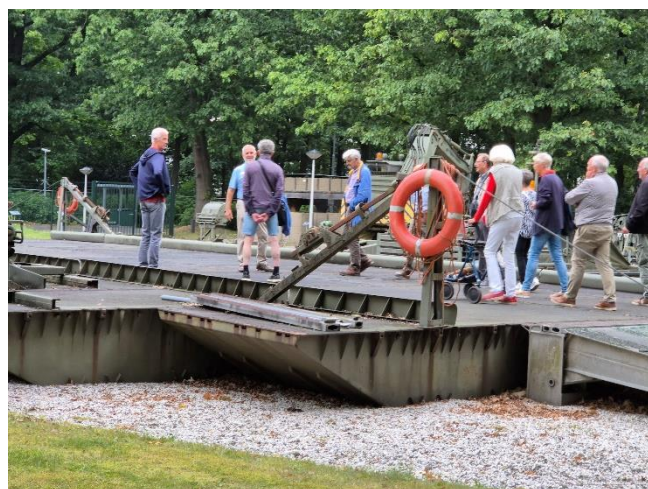

De landelijke weg erheen was al een feestje, de ontvangst door drie nieuwsgierige edelherten uniek en de ligging in de oase van het Groene Woud prachtig, een waar uitstapje om tot rust te komen. We hebben genoten van de diversiteit aan planten en bomen en zelfs kennis kunnen maken met de "pindakaasplant" en de "klootjesboom" (ofwel de "paternosterboom"). Dit laatste uiteraard tot hilariteit van menigeen.

Het is mei 1942, een grote groep prominente Nederlanders wordt 's nachts van het bed gelicht en overgebracht naar Sint Michielsgestel, naar **Gijzelaarskamp Beekvliet**. Het bezoek aan dit, voor veel mensen onbekende gevangenenkamp, was zeer de moeite waard. Nu, maar ook in tijden van de Tweede Wereldoorlog, was de aanwezigheid van dit kamp en van zoveel ellende in "eigen" omgeving onbekend. Dit kamp was geen doorvoer- of vernietigingskamp, maar de gevangenen werden als "wisselgeld" gebruikt bij calamiteiten. Het verhaal aan de hand van beelden, van verhalen van overlevenden, van achtergebleven spullen en van namenlijsten was een eye-opener.

We blijven nog even in het verleden. De boeiende geschiedenis van het Regiment Genietroepen van 1748 tot heden is te zien in het **Geniemuseum** in Vught. Het museum biedt een indrukwekkende collectie militaire geniemiddelen, voertuigen, bunkers en zelfs het pantserhek waarmee een Duitse trein werd gestopt. We kregen uitleg over het maken van een pondbrug vroeger en nu en wat voor zware constructies daarvoor nodig zijn. Binnen kregen we een beeld van de gevechtsattributen van vroeger. Verder bezochten we nog een bunker met dikke betonnen muren en stalen deuren voor bescherming tegen explosies en bestraling. Het was een indrukwekkende rondleiding.

Dat veel mensen graag zingen blijkt uit het grote animo voor de workshop **stemvorming**. Frank Hermans vertelt over ons zanginstrument en gebruikt als lui studentenmotto "met zo min mogelijk inspanning een zo groot mogelijk resultaat". Frank liet de deelnemers ervaren wat er gebeurt met je zangstem als je let op je houding, de juiste ademhaling, de ontspanning in je kaak. Het resultaat was verbluffend. Het lied Avond van Boudewijn de Groot werd dan ook mooi ten gehore gebracht.

Het oude Elisabeth aan de Jan van Beverwijkstraat is voor velen niet onbekend. Een aantal kunstvoorwerpen is bewaard gebleven en geplaatst in het **ETZ Elisabeth** aan de Hilvarenbeekseweg. Onlangs is ook de gerestaureerde moederklok uit de "oudbouw" weer in de vitrinekast op de eerste verdieping van het ziekenhuis geplaatst. Na de rondleiding langs de bijzondere kunstwerken werden de deelnemers uitgenodigd voor een uitgebreide lunch. De gastvrijheid die de deelnemers zeker hebben ervaren, wordt ook gevoeld door de patiënt op de afdeling. Tijdens de rondleiding door de keuken vertelde een enthousiaste kok over het à la carte concept in het ziekenhuis, waardoor de patiënt net zo ruim keuze heeft als in een hotel.

Een bezoek aan de CSA, Centrale Sterilisatie Afdeling, waar iedereen was gehuld in cleanroom kleding, was erg indrukwekkend. We beseften dat dit een erg belangrijke ondersteunende afdeling in het ziekenhuis is. Zonder schoon instrumentarium geen grote en kleine operaties. Een boeiend sterilisatieproces, waar je niet bij stilstaat.

Terug naar Berkel-Enschot. Wat weten we eigenlijk van **heemkunde** en de geschiedenis van onze eigen woonplaats? Toen Anton van Dorp aan het begin van zijn lezing vroeg hoeveel van de ruim 50 aanwezigen in Berkel-Enschot geboren waren, staken slechts 5 mensen hun hand op. Anton nam ons mee van de prehistorie naar de recente geschiedenis van beide dorpen. Toen rondtrekkende jagers zich gingen vestigen, hebben ook in deze omgeving mensen hun domicilie gezocht, wat blijkt uit opgravingen. Door de moderne technieken is aan de hand van wat gevonden is redelijk te reconstrueren hoe het leven in die tijd geweest moet zijn.

De geschiedenis ging leven toen plaatsen en straten genoemd werden waar de vondsten gedaan zijn. Met grote stappen werd vervolgens de geschiedenis gevolgd en de oorsprong van de namen van de dorpen verklaard. Ook de geschiedenis van de huidige kerken kwam aan de orde alsmede de bouw van het gemeentehuis dat vanwege het schisma tussen Berkel en Enschoot op de grens tussen beide dorpen werd gebouwd. De met filmpjes gelardeerde lezing gaf zelfs voor degenen die al lang in Berkel-Enschot wonen een verrassende kijk op het ontstaan en de ontwikkeling van de dorpen.

We blijven in de buurt voor de **kunsthietstocht**. He-las maar voor 15 mensen van de 41 aanmeldingen beschikbaar! Zeker de moeite waard om volgend jaar opnieuw op te nemen in het programma, bij leven en welzijn van Anton Dona (zoals hijzelf zegt), die deze tocht langs 14 kunstwerken begeleidde. Een mooie manier om kunst in eigen dorp en omgeving beter te leren zien en waarderen. Wanneer je iets meer weet van de bedoeling van een kunstwerk of weet waarom het kunstwerk staat waar het staat, kun je er vaak meer waardering voor opbrengen. Iets mooi of minder mooi vinden is altijd persoonlijk.

Er is veel onrust in de wereld. Wellicht is daarom de belangstelling zo groot voor de lezing van Gerard Olt-hof over **Palestina-Israël**. Gerard vertelt op een inspirerende wijze over het ontstaan van de staat Israël in het Midden-Oosten en het ontstaan van de Palestijnse kwestie.

Een boek dat hij aanbeveelt, is de roman *Apeirogon* van Colum McCann, gebaseerd op waargebeurde feiten. Een Israëliische grafisch ontwerper en een Palestijn, voormalig gevangene, verliezen beiden hun dochter. Het is een indrukwekkende en ontroerende roman over verlies, verzoening en menselijke verbondenheid.

Een grote groep deelnemers was aanwezig tijdens een bezoek aan de **Süleymaniye Moskee in Tilburg**. Fantastisch dat we met 60 dorpsgenoten geïnteresseerd waren in de verhelderende uiteenzetting over de islam, de diverse stromingen daarbinnen en de overeenkomsten/verschillen met het jodendom en het christendom. Stoelen om relaxed te luisteren naar het verhaal van Dhr. Suleyman Balkaya waren wel beperkt aanwezig, maar menig een voelde zich nog jong genoeg om op de grond plaats te nemen. Niet wetende dat zijn uiteenzetting ruim een uur zou duren, mede door de vele vragen die gesteld werden, waardoor de lage, platte zit enigszins ongemakkelijk werd en ook de verstaanbaarheid afnam. Het gebouw en de symboliek van de tekens op de muur waren bewonderenswaardig, evenals de supermarkt in de kelder.

Het is tijd om kennis te maken met de sport "Handboogschieten". Dertien deelnemers durfden de uitdaging aan. Aan de Hoolstraat in Berkel-Enschot ligt het clubgebouw van de **Handboogvereniging de Meierijers**. Bij binnenkomst werden we ontvangen met koffie/thee en bonbons. Het oog viel onmiddellijk op de banen met schietschijven en de zeer kleurrijke vloertegels op de grond.

Na een korte uitleg van twee instructeurs kon het boogschieten beginnen. De deelnemers werden verdeeld over de banen. Daar werden we vervolgens per baan begeleid door enthousiaste leden van de Kom-groep (Keep on Moving); deze leden komen elke dinsdagmiddag bij elkaar om onder begeleiding oefeningen te doen en uiteraard te gaan boogschieten. Na uitleg hoe de boog te hanteren begon het echte schieten.

Veiligheid voorop, dus er werd bescherming aangebracht bij arm en vinger. Het was fascinerend om te voelen en te zien met wat voor snelheid de pijl zich in de schietschijf drong. Boogschieten vraagt concentratie en kracht. Daarnaast moet je ook heel stabiel en stil kunnen staan. Na het proefschieten volgde een korte pauze met uitleg over allerlei typen bogen, welke ook werden getoond. En dan natuurlijk de wedstrijd. Zowel de dames als de heren lukte het om tot bewonderenswaardige scores te komen. En de winnaar was.....John Rodenburg. Gefeliciteerd John!

Tot slot werden ballonnen op de schijven bevestigd. Dat was natuurlijk dikke pret als er weer een ballon knalde. Het enthousiasme was zo groot dat een aantal deelnemers is gebleven om ook de laatste ballonnen te raken. Er hebben zich zelfs twee deelnemers aangemeld bij de vereniging.

Hoogaatie, bij velen beter bekend als het Reuzenrad, de Cakewalk, de Rups met de spannende pluim. Gerard Otten nam ons mee naar de Kermis. Bijna 500 jaar geleden, dus rond het midden van de 16^e eeuw begon de **Tilburgse Kermis** op het voorplein van de Heikese Kerk, tegenwoordig bekend als het Stadhuisplein. Inmiddels is de kermis uitgegroeid tot de grootste kermis van de Benelux.

Medewerkers van de dagbesteding **CELLO** vertellen over de werking en de bijzondere manier waarop ondersteuning geboden wordt aan mensen met een verstandelijke beperking. Wat je met veel enthousiasme kunt bereiken voor anderen! In dit geval voor verstandelijk beperkte mensen. Mensen zien en waarderen om wat ze kunnen en door ze te laten zijn wie ze zijn. Binnen deze locatie van Cello wordt echt zorg op maat geleverd, waardoor de cliënten zich bijzonder thuis voelen. Dit uit zich in hun houding en vaak stralende lach. De energie en bevoegenheid van de begeleiders maar zeker ook van de vrijwilligers werken aanstekelijk.

De Koninklijke Verenigde Lederfabriek (**KVL**) was in de 20e eeuw de grootste werkgever van Oisterwijk. Hier werden op het hoogtepunt van de productie 25.000 huiden per week gelooit en verwerkt tot hoogwaardig leder. De ligging was strategisch gekozen. Vlak tegen de spoorlijn aan. Het was een enorm fabriekscomplex. De gidsen legden het productieproces in detail uit. De huiden geheel schoon maken was een lastig en wat vies werk. Stank was alom aanwezig. En er waren vele soorten chemicaliën nodig, waar we heden ten dage van zouden schrikken! Van het hele complex zijn een aantal gebouwen gesloopt, andere gebouwen kregen een totaal andere bestemming. Zo vestigde Robèrt van Beckhoven als eerste investeerder een broodfabriek. Hij zag er dus duidelijk "brood" in. Andere gebouwen werden verzamergebouwen voor start-ups. Daarnaast een speciaal gebouw als werkplaats/atelier voor kunstenaars. Het is nu een aantrekkelijke wijk geworden, met behoud van de erfgoedwaarden en is geheel openbaar. Het industriële karakter is hierbij mooi bewaard gebleven. De gebouwen ademen nog de sfeer van weleer. Vanwege het grote aantal aanmeldingen kon niet iedereen deelnemen, dus komt deze rondleiding volgend jaar zeker weer op de agenda.

Het is weer tijd voor een moment voor jezelf. Een soepel en krachtig lichaam, weinig stress en minder pijnklachten, dat willen we toch allemaal? Yoga kan hierbij helpen. Ook versterkt yoga het immuunsysteem. Om deze vorm van bewegen voor iedereen toegankelijk te maken is gekozen voor **stoelyoga**. Armen, benen, ze vlogen allemaal de lucht in. José de Bont liet de deelnemers oefeningen doen, waarbij ze duidelijk aangaf om alleen mee te doen met wat mogelijk is, dus nooit forceren. Deelnemers gaven aan het een hele fijne manier van bewegen te vinden. Volgend jaar weer?

We gaan door met relaxen. Genieten van de natuur in een gedeelte van het Stadsbos 013. Samen met de inmiddels bekende gids, Gerard Otten, vertrokken we vanaf Het Dorstige Hert voor een **wandeling in relax tempo**. Het was een prachtige wandeling die ons leidde langs een joods kerkhof, de plaats waar vroeger de dieren tuin was en nog meer historische bijzonderheden met tot slot een indrukwekkende verrassing. We werden ontvangen op het landgoed van Hein van Nunen waar we een bezoek brachten aan de Duikkapel Moerle. Dat verdient wat meer uitleg. In 1943 bouwden studenten een kapel voor Onze Lieve vrouw van de Goede Duik. De studenten zaten ondergedoken op het landgoed en bouwden de kapel uit dankbaarheid. De gebruikte materialen waren vergankelijk en werden na de oorlog teruggegeven aan de natuur. Op initiatief van Hein van Nunen en de stichting Jos. Bedaux architect is de kapel in 2018 teruggebouwd met duurzame materialen, exact op dezelfde plek. Nog onder de indruk van de prachtige wandeling hebben we nagenoten met een drankje bij Het Dorstige Hert.

Jip en Janneke, wie kent ze niet? Op de laatste officiële zomerschooldag vertrokken we in de stromende regen richting **Zaltbommel**. Wonder boven wonder scheen de zon bij aankomst in Zaltbommel, waar we hartelijk werden ontvangen door stadsgids Hans Louvet. Hans nam ons mee voor een wandeling langs de historische stadswallen. Na een heerlijke lunch bij restaurant De Verdraagzaamheid aan de Waal meldde zich een tweede gids, Jan Menke Hopma. We vervolgden de rondleiding door de stad. Wist u trouwens dat Zaltbommel eerder bestond dan Amsterdam? En dat er veel bekende Nederlanders zijn geboren in Zaltbommel? Natuurlijk Fiep Westendorp, maar ook o.a. Gerard en Anton Philips en Maarten van Rossum (van het kasteel)? Wat opviel tijdens de wandeling was een wel heel bijzonder fenomeen, gootspoken. Het zijn kleurrijke, fantasierijke voegstrookbewoners, die steeds te zien zijn als je omhoogkijkt in de binnenstad. Natuurlijk heeft elke figuur een bijzondere betekenis. Ook een bezoek aan de prachtige Sint Maartenskerk werd ons niet onthouden. Velen gingen nog even naar het museum in het kasteel en genoten daarna, jazeker, in de zon, van een afsluitend drankje.

Met een tevreden en voldaan gevoel hebben we als werkgroep de zomerschoolweken afgesloten. Helaas ook, net als vorig jaar, met wat weemoed omdat we afscheid moesten nemen van Jeanne Rodenburg en Elly Moonen, die zich jarenlang met veel enthousiasme hebben ingezet voor de Zomerschool. We gaan ze enorm missen.

Team Zomerschool: Coby, René P., Joke, Pia, Elly, Jeanne, René B, Janny

VERSLAG BUSREIS

Dinsdag 12 augustus, ruim 100 enthousiaste KBO-ers, waaronder ikzelf, stonden om 8:00 uur klaar om te vertrekken naar Luttelgeest voor een bezoek aan Pantropica. We stapten in bussen voorzien van een rolstoellift, toilet en, voor deze warme dag niet onbelangrijk, airco. Uitermate sympathieke buschauffeurs attendeerden ons tijdens de reis op bezienswaardigheden die we passeerden. Zo werd zelfs de twee uur durende busreis al een feestje.

Bij aankomst in het voor velen onbekende Luttelgeest startte de gang naar de stijlvolle toiletten, zodat daarna volop genoten kon worden van de koffie/ thee met gebak.

De wandeling door Pantropica was verrassend en de temperatuur aangenaam. We waanden ons in een tropisch paradijs. De veelzijdigheid aan planten, prachtige waterpartijen, pittoreske bruggetjes, het was meer dan de moeite waard. De indrukwekkende vlindertuin leidde tot veel oh's en ah's. Vlinders in de meest uiteenlopende kleuren fladderden om ons heen. Adembenemend.

Na een overheerlijke lunch met uiteraard de beloofde kroket, zette eenieder de wandeling voort. Ook een bezoek aan de winkel was voor velen de moeite waard. Dat was te zien aan de extra tasjes met Pantropica herinneringen.

Via een min of meer toeristische route kwamen we rond 17:00 uur aan in Putten, waar we werden ontvangen voor een heerlijk diner. Natuurlijk een woordje van de voorzitter met een welverdiend applaus voor de organisatie.

Het was voor mij de eerste busreis met de KBO en ik denk dat ik mede namens alle andere KBO-deelnemers spreek als ik zeg dat het een geweldige dag was. Met veel dank aan Joke van Oudheusden en Ine Bierhuizen die dit allemaal voor ons hebben geregeld. TOP dames!

Janny van de Laar- Müskens

VERSLAG TOER MEE VOOR TOON

De werkgroep Solidariteit heeft ook dit jaar een fietstocht georganiseerd. De opbrengsten daarvan komen voor de vierde keer ten goede aan pater Toon te Dorsthorst. Deze pater is al meer dan 50 jaar werkzaam in Suriname en zet zich onder andere in voor de opleiding van jongvolwassenen die in het binnenland wonen.

Startpost

Op zondag 31 augustus werd rond half tien bij Boerderij Denissen de startpost ingericht. Het was, na enige regen in de vroege ochtenduren, inmiddels droog. Om tien uur verschenen de eerste deelnemers om zich in te schrijven voor de 25- of 40 km-route. Door een goede opstelling op het terras verliep de inschrijving vlekkeloos. De startpost sloot om 12 uur. 51 deelnemers hadden zich gemeld. Dat aantal was aan de magere kant. De werkgroep had stilletjes gerekend op een groter aantal. Wellicht heeft het donkere weer op de vroege ochtend een aantal fietsers weerhouden om op pad te gaan. Jammer, want, gaande de dag, werd het toch nog heerlijk fietsweer.

Smulpost

De smulpost bevond zich in de Torenstraat 7 te Haaren. René van Linden van Bike Totaal in Oisterwijk had zijn tuin geheel gastvrij open gesteld voor de deelnemers. Deze arriveerden daar na zo'n 15, resp. 30 km afgelegd te hebben. Zij konden zich te goed doen aan een hartig hapje en een consumptie, verkrijgbaar bij een belangeloos beschikbaar gestelde foodtruck. In de zonnige tuin ontstonden onder deelnemers geanimeerde gesprekken. Er waren ook waarderende woorden voor de

landschappelijk aantrekkelijke routes, die -ook deze keer - door John van Horen waren uitgezet.

Nadat de laatste fietsers vertrokken waren, kwamen Ies Risseeuw en Ad Dekker nog in actie om een en ander in de tuin op te ruimen. Verder gaf Ies nog als dank een lekkere fles mousserende wijn aan de gastheer en een mooie bos bloemen aan zijn echtgenote.

Resultaat

Naast het bedrag dat de deelnemers aan de fietstocht bij elkaar hebben gebracht en wat de sponsors hebben geschonken, mag ook het geld dat de deelnemers aan de KBO-busreis bijdroegen, niet onvermeld blijven. Naar verwachting zal de netto opbrengst net als vorig jaar bij benadering € 4000 bedragen. Allen dank voor het mooie resultaat.

Werkgroep Solidariteit

WORKSHOP STEVIG OP DE PEDALEN

Fietsen is fijn! Daarom willen we dat zo lang mogelijk veilig blijven doen. Wil jij ook graag weten hoe je stevig op de fiets blijft zitten? Of wat je moet doen als je toch gevallen bent? En hoe je zo veilig mogelijk op weg kunt gaan?

Veilig Verkeer Nederland organiseert een gratis workshop "Stevig op de pedalen" voor fietsers van 50 jaar en ouder. Tijdens de workshop ga je:

- Leren hoe je een fietsongeval zo goed mogelijk kunt voorkomen
- Aan de slag met oefeningen om goed in balans te blijven (let op: we oefenen niet met vallen)
- Leren of jouw fiets goed en veilig staat afgesteld
- Handige tips en adviezen krijgen over hoe veilig op pad te gaan
- Leren wat je moet doen als je bent gevallen

In de interactieve workshop wisselen vragen, gesprekken en beweegoefeningen elkaar af. Deelname is gratis maar wel op inschrijving (maximaal 20 deelnemers). Je hoeft je fiets niet mee te nemen.

Deze workshop is op **dinsdag 14 oktober** van 10 tot 12 uur in Sociaal Cultureel Centrum De Schalm.

Aanmelden kan via de website van Veilig Verkeer Nederland:

vvn.nl/agenda/noord-brabant/tilburg/vvn-workshop-stevig-op-de-pedalen-tilburg-berkel-enschot

of telefonisch via 088 - 524 88 50.

Een week voordat de workshop begint, ontvang je de laatste informatie.

STADSGASTEN

De bibliotheek organiseert Stadsgasten, echte verhalen. Dit is bedoeld voor verhalenvertellers én veranderaars. Voor mensen met uiteenlopende achtergronden die verandering willen brengen in de maatschappij en geloven in de kracht van het goed vertelde verhaal. We richten ons op een breed publiek nieuwsgierig, betrokken en open.

Overleven & Over het leven. Twee vertellers. Twee verhalen. Over veerkracht, verlies, hoop en humor. Over alles wat het leven moeilijk én de moeite waard maakt.

Roos Schlikker

Auteur, columnist en scenario-schrijver. Deelt verhalen over het leven zelf, met scherpe observaties, warme humor en diepe emotie. Ze schreef voor Het Parool, LINDA, Libelle en Psychologie Magazine. Daarnaast is ze een bekend gezicht op televisie, stem op de radio en auteur van onder meer 'Moeder van glas' en 'Vier wandelaars en een Siciliaan'.

Samen met Erris van Ginkel schrijft ze succesvolle theaterstukken, waaronder 'Hart tegen Hart' en 'Laten we eerlijk zijn'.

Wilbert van Haneghem

Schipbreukoverlever, schrijver en purser bij KLM. In 2014 overleefde hij een schipbreuk in Indonesië en moest hij veertig uur zwemmen om te overleven. Hij schreef zijn verhaal op in het boek 'Schipbreuk in het paradijs'.

In lezingen spreekt hij over overleven, samenwerken en keuzes maken onder extreme omstandigheden. Rauw, eerlijk en diep menselijk.

Datum: **Woensdag 5 november**

Tijd: 20.00 – 21.30 uur

Locatie: S.C.C. De Schalm, foyer

Kosten: € 8,00 leden, € 10,00 niet leden

Tickets: Onskoningsoordcultureel.nl

Deze avond wordt mede mogelijk gemaakt door Stichting Expo, Vrouwengilde Berkel-Enschot en EVA Udenhout.

Heb jij ook een verhaal?

Naast de sprekers die wij benaderen, zijn we op zoek naar mensen die hun eigen verhaal willen delen. Heb jij een bijzonder, waargebeurd verhaal dat je wilt vertellen? Meld je dan aan door een e-mail te sturen naar berkelenschot@bibliotheekmb.nl onder vermelding van **Stadsgasten**.

DEELNEMERS GEZOCHT TU ONDERZOEK

Tilburg University houdt een wetenschappelijk onderzoek naar emoties gedurende de levensloop. Ze zoeken deelnemers tussen 65 en 80 jaar oud. Deelname bestaat uit het invullen van een online vragenlijst (duurt ongeveer 60 minuten) en naar keuze een eventueel vervolginterview van 30 tot 45 minuten.

Wie die online vragenlijst invult ontvangt 5 euro en maakt bovendien kans op een cadeaubon van 50 euro. Het aanvullende onderzoek levert 15 euro op.

Verdere informatie vindt u op onze website: www.kbo-berkelenschot.nl onder nieuws of zoek op *deelnemers gezocht*. In het artikel op de website vindt u de link waarmee u kunt deelnemen aan dit onderzoek.

EENZAAMHEID

Wist je dat bijna de helft van de Nederlanders zich weleens eenzaam voelt? En 1 op de 7 zelfs sterk eenzaam? Dat gevoel van 'geen verbinding ervaren' komt voor in alle leeftijdscategorieën. Langdurige eenzaamheid kan leiden tot gezondheidsklachten, minder deelname aan de samenleving en een afname van het welzijnsgevoel. Ingrijpende gebeurtenissen zoals verlies, scheiding of financiële zorgen kunnen ook eenzaamheid veroorzaken. Hoe eerder eenzaamheid wordt (h)erkend, hoe meer je kunt doen voor jezelf of een ander. Een goede reden om op tijd te handelen!

Hoe herken je eenzaamheid?

Eenzaamheid uit zich op verschillende manieren:

- **Lichamelijk:** verminderde zelfzorg, spierspanning, weinig eetlust;
- **Psychisch:** weinig zelfvertrouwen, somberheid, boosheid;
- **Sociaal:** weinig contacten, gebrek aan steun, minder sociaal vaardig;
- **Gedrag:** afstand houden, teruggetrokken zijn.

Wat kun jij doen?

Merk je dat iemand zich eenzaam voelt? Ga het gesprek aan. Vragen als "Is er iemand bij wie je terecht kunt?" of "Zou je behoefte hebben aan meer gezelschap?" kunnen veel betekenen.

Voel jij je eenzaam? Praat erover, bijvoorbeeld met een professional. Je kunt terecht bij:

- Je huisarts of praktijkondersteuner;
- De sociaal werker van ContourdeTwern (zie hieronder);
- Loket BE, elke donderdag van 10-12 uur in Ons Koningsoord.

De Dorpswijzer geeft informatie over activiteiten en verenigingen in de omgeving. Liever eerst anoniem contact? Bel de **Luisterlijn** 088-076 70 00 of kijk op eentegeneenzaamheid.nl.

Samen maken we het verschil

Iedereen voelt zich weleens eenzaam. Is er niets passends? Laat het ons weten, dan zoeken we samen naar mogelijkheden. Door het bespreekbaar te maken, help je jezelf én anderen. Wil je bijdragen als vrijwilliger? Neem contact met ons op – we zijn blij met je hulp!

Inge van Erp
06 -83 69 30 14
Ingevanerp@contourdetwern.nl

Dimfy Lischer
06- 57 38 44 36
Dimfylischer@contourdetwern.nl

